

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A.1.1. Σωστή η β, (σελ.14 Αναλύοντας...ευγενών).

A.1.2. α → Λ, β → Σ, γ → Σ, δ → Λ, ε → Σ, στ → Λ

A.1.3. α → 2,4 β → 1,6 γ → 3,5

A.1.4. σελ.70-71 Ευνοϊκά...ψυχολογίας.

A.2.1.

α. σελ.56-57 Οι ειδικοί μελετητές...του αγώνα

β. σελ.116 Όταν νικήθηκε ...Παλινόρθωση, σελ.117 Για να εξασφαλίσουν...με το όνομα του.

γ. σελ.147 Με τον όρο βιομηχανική...αγαθών. Εμφάνιση στην Αγγλία στα μέσα του 18ου αιώνα.

A.2.2. Σωστή η γ σελ.109 Η εκλογή του Καποδίστρια ... νέου κράτους, σελ.135 Αναμφίβολα...Ρωσία

A.2.3. σελ.126 Αποφασιστικής σημασίας...πολιτικής ύπαρξης, σελ.94 ένα μέρος...2.800.000.

Αρνητικά:

1. Εξαιρετικά επαχθείς όροι.

2. Δέσμευση εθνικών κτημάτων και εθνικών εσόδων.

3. Παρεμπόδιση οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης ελληνικού λαού.

4. Χρήση τους για πολιτική επικράτηση και διαφθορά συνειδήσεων.

5. Μελλοντικοί κίνδυνοι για την άσκηση ανεξάρτητης εξωτερικής πολιτικής, βλ. σελ. 128 Η αγγλική κυβέρνηση...μελλοντικών εξελίξεων.

Θετικά:

1. Διπλωματική επιτυχία.

2. Αναγνώριση δικαιώματος πολιτικής ύπαρξης από αγγλική κυβέρνηση.

3. Διάθεση χρημάτων για παραγγελία πολεμικών πλοίων.

B.1.1.

Ενδεικτική Απάντηση:

Στα δύο παραπάνω κείμενα διαπιστώνεται καθαρά διαφορετική αντίληψη στο θέμα της αποικιακής πολιτικής που απετέλεσε πρακτική των μεγάλων Δυτικών Δυνάμεων στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα. Η διαφορά θέσεων πηγάζει από τη διαφορετική ιδεολογική αφετηρία των δυο πολιτικών. Ο Ζυλ Φερύ, ως υπουργός εξωτερικών της Γαλλίας, μιας εκ των Μ. Δυνάμεων της εποχής υποστηρίζει την αποικιακή εξάπλωση για λόγους οικονομικούς, πολιτικούς, πολιτισμικούς. Ας μην ξεχνάμε ότι η αποικιακή εξάπλωση χρησίμευσε στη Γαλλία και ως αντίδοτο στην ταπείνωση από την ήττα του 1870 από τους Γερμανούς. Αντίθετα ο σοσιαλιστής

πολιτικός Ζαν Ζορές αποδοκιμάζει την πολιτική αυτή ως αντίθετη στα συμφέροντα των λαϊκών στρωμάτων διεθνώς.

Πιο συγκεκριμένα, ο Ζυλ Φερύ θεωρεί την αποικιακή εξάπλωση ως άσυλο και εργασία για τους κατοίκους των φτωχών χωρών ή των χωρών που παρουσιάζουν υπερπληθυσμό. Και πράγματι ο αποικισμός λειτούργησε ως διέξοδος για τον πλεονάζοντα πληθυσμό των εκβιομηχανισμένων βιομηχανικών κρατών. Αντίθετα ο Ζαν Ζορές θεωρεί ότι η αποικιακή πολιτική σπαταλά δύναμη και πλούτο που θα μπορούσαν να αφιερωθούν στη βελτίωση των συνθηκών ζωής των λαών μέσα στην ίδια τους τη χώρα. Πιστεύει δε ότι η αποικιακή πολιτική αποτελεί την αισιότερη συνέπεια του καπιταλιστικού συστήματος, το οποίο εμποδίζει την ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου των λαϊκών στρωμάτων μέσω των χαμηλών μισθών.

Επιπλέον ο Ζυλ Φερύ θεωρεί αναγκαία επιλογή των εκβιομηχανισμένων κρατών την αναζήτηση νέων αγορών και τη διοχέτευση κεφαλαίων που επιτυγχάνεται μέσω της αποικιακής πολιτικής, επιλογή την οποία αποδοκιμάζει ο Ζαν Ζορές, καθώς επιτυγχάνεται με κατάκτηση και βία.

Το τελευταίο επιχείρημα του Φερύ αναφέρεται στην υποτιθέμενη «ανθρωπιστική» και πολιτιστική πλευρά του θέματος. Θεωρεί ότι υπάρχουν λαοί ανώτεροι πολιτιστικά (δηλ. οι Δυτικοί) οι οποίοι έχουν καθήκον να εκπολιτίσουν τους λεγόμενους «κατώτερους» λαούς. Ο Ζορές από την πλευρά του θεωρεί την αποικιακή διείσδυση ως συνώνυμη της διαφθοράς και της καπιταλιστικής έννοιας της δικαιοσύνης, καθώς τον οικονομικό ιμπεριαλισμό των δυτικών κρατών ακολουθεί πάντοτε και ο πολιτικός.

ΘΕΜΑ Β2

- α. σελ.138 Ιδιαίτερη σημασία...Ελλάδα,
σελ.139 Η αντιπολίτευση εντούτοις...ίδρυμα,
σελ.255 Με το εκπαιδευτικό σύστημα...Ελλάδα.

β. **Ενδεικτική Απάντηση:**

Το εκπαιδευτικό σύστημα που εφαρμόσε η Αντιβασιλεία σημάδεψε ουσιαστικά την όλη πνευματική ζωή της Ελλάδας ως τις μέρες μας. Ήταν τυφλή μεταφορά του εκπαιδευτικού συστήματος της Γερμανίας στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος. Έτσι ενώ είχε αναπτυχθεί για να εξοπλητήσει τις ανάγκες ή τους σκοπούς μιας ορισμένης κοινωνίας, δεν αποτελούσε ρεαλιστική επιλογή ως προς τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας που είχε άλλη ιστορία και έπρεπε να ικανοποιηθούν άλλοι στόχοι. Επίσης εγκαταλείφθηκαν οι πρακτικές τάσεις που προσπάθησε να δώσει ο Καποδίστριας, αν και η Ελλάδα βγαίνοντας από τον πόλεμο είχε περισσότερο ανάγκη τη στοιχειώδη, βασική εκπαίδευση και λιγότερο να προχωρήσει στην ίδρυση Πανεπιστημίου. Τέλος στράφηκε απόλυτα προς τον κλασικισμό, φέρνοντας σε διάσταση τους Έλληνες σε σχέση με τη γλώσσα που μιλούσαν στην καθημερινή τους ζωή και αυτή που διδασκόταν στο σχολείο.

Ωστόσο η εφαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος της Αντιβασιλείας είχε και θετικές διαστάσεις. Αρχικά τέθηκαν οι πρώτες βάσεις οργάνωσης της δημόσιας εκπαίδευσης και θεμελιώθηκε η ανώτατη εκπαίδευση, καθώς ιδρύθηκε το πρώτο Πανεπιστήμιο (1837) με τέσσερις σχολές, τη Θεολογική, των Νομικών Επιστημών, την Ιατρική και τη Φιλοσοφική. Εξάλλου είχε προηγηθεί το διάταγμα

του 1834 με το οποίο ιδρύονταν σε κάθε δήμο της χώρας δημοτικά σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης και σε κάθε πρωτεύουσα επαρχίας τριετές «ελληνικό σχολείο» καθώς και σε κάθε πρωτεύουσα νομού «Γυμνάσιο».